



متن سخنرانی علی اکبر صالحی

معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان انرژی اتمی ایران،

در پنجاه و سومین نشست سالانه کنفرانس عمومی

آژانس بین‌المللی انرژی اتمی (IAEA)

وین اتریش

بنام خدا

خانم رییس،

جای بسی خوشوقتی است که در پنجاه و سومین نشست کنفرانس عمومی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی شرکت می‌کنم. دست اسرارآمیز سرنوشت پس از گذشت هفت سال بار دیگر مرا در مقام و مسوولیتی دیگر به این شهر زیبا و این سازمان بین‌المللی معظم بازگردانده است. این بازگشت یقیناً با مسوولیتی بزرگ همراه است و به شما قول می‌دهم که من با روحیه‌ای الهام گرفته از فضای وین و آمیخته با دیدگاهی نو بازگشته‌ام. نمونه‌ای زنده از این را در تلاش‌های دشوار من برای تسهیل بازدید از رآکتور تحقیقاتی آب سنگین اراک و بهبود اقدامات اجرایی پادمان در نظنز ملاحظه می‌کنید.

خانم رییس، با این پیش درآمد مایلم فرصت را مغتنم شمرده و انتخاب جنابعالی را به سمت ریاست این نشست بی‌مانند تبریک بگویم. بی‌مانند زیرا که در تالاری جدید برگزار می‌شود و ما همچنین دو رخداد را شاهد هستیم. نخست مراسم تودیع مدیرکلی بزرگ که آژانس را ترک می‌گوید، دکتر البرادعی که میراثی بزرگ را بجا می‌گذارد و دومین رخداد خوش‌آمدگویی به مدیرکل جدید، سفیر آمانو که وعده‌اش را برای به کارگیری یک دیدگاه روشن مبتنی بر انصاف و عدالت توأم با تعهدی استوار برای پیشبرد استفاده صلح‌آمیز از فن آوری هسته‌یی در بین کشورهای عضو همراه دارد.

خانم رئیس،

اطمینان دارم که با هدایت خردمندانه و ریاست توانمندانه شما و با مشارکت ارزشمند شرکت کنندگان از جمله هیات اعزامی جمهوری اسلامی ایران، این کنفرانس از موفقیت کامل در پرداختن به موضوعاتی ظریف و مهم چون موارد زیر بهره خواهد بود:

- حق انکار ناپذیر استفاده از انرژی هسته‌یی و دانش مربوطه؛

- ارتقاء صلح و امنیت بین‌المللی با جستجوی راه‌ها و روش‌هایی برای رهایی جهان از تسلیحات کشتار جمعی؛

- اجرای جهانشمول نظام پادمان جامع بدون لطمه زدن به حقوق دیگران و یا اعمال تبعیض؛

- حفظ توازن حساس بین مسئولیت‌های توسعه ای آژانس با فعالیتهای راستی آزمایی آن؛

- عدم وجود یک سند الزام آور حقوقی مذاکره شده بین المللی در خصوص تضمین عرضه سوخت هسته ای؛

- تضعیف استقلال آژانس از طریق مداخلات ناوارد و فشارهای سیاسی بر دبیرخانه آن و بر کار حرفه ای و غیر جانبدارانه اش در مغایرت با بند هفتم اساسنامه آژانس؛

علاوه بر آن خانم رئیس اجازه بدهید مراتب تقدیر ویژه خود را به دکتر البرادعی بخاطر سخنانی جامع و آموزنده ایشان ابراز دارم و برایشان آرزوی موفقیت نمایم.

خانم رئیس، حضار محترم،

بدنبال خاتمه جنگ جهانی دوم و متعاقبا فاجعه هولوکاست اتمی در هیروشیما و ناکازاکی، انرژی هسته‌یی و فن آوری مربوطه همواره در نقطه برخورد برآمده از دو ویژگی شاخص قرار گرفتند، یکی در زمینه توسعه فن آوری هسته‌یی و دیگری در حوزه مناقشات منطقه ای و جهانی. یقینا بسیار آموزنده است که ملاحظه می‌شود رقابت هسته‌یی با هدف استیلای یکجانبه بر جهان هیچ دست‌آوردی به غیر از دهها سال جنگ سرد بد شگون به همراه نداشت. درعین حال مایه دلسردی بیشتر آن است که علیرغم غیبت ظاهری آثار جنگ سرد، تمایلات قدرت مدارانه و استکباری هنوز به روشنی مشاهده می‌شود و هنوز آثار عمیقی را با خود به همراه می‌آورد.

خانم رئیس،

متأسفانه هنگامی که کشور متبوع من با شهامت و تقریباً دست تنها چنین فضای استکباری را به چالش کشید، آنها به این عبارت غیر منطقی متوسل شدند، آنها منافع ملی خود را حفظ می کنند. گویی آنها تنها کشورهای در جهان هستند که صاحب حقی ویژه هستند تا بتوانند از منافع ملی سخن بگویند. آنها با چنین بهانه ای به هزاران فرسنگ دورتر از خاک کشور خود پا گذاشته، تسلیحات دهشتناک و هولناک را در منطقه ای همانند خلیج فارس انباشته ساختند، در حالی که وقتی کشوری همانند کشور متبوع من در پی اعمال حقوق حاکمیتی خویش برآمد، بی شرمانه آنرا مردود شمردند.

گویا این نیز کافی نیست و علاوه بر آن ما به طور مداوم به حمله به تاسیسات هسته‌یی مان تهدید می شویم. این برافراختن تهدید هیچ ثمری به غیر از افزودن بر عزم و اتحاد ملت بزرگ ایران ندارد. ملتی که قاطعانه در برابر تمامی رنج‌های ناشی از جنگ تحمیلی و تحریم‌های غیر عادلانه ایستادگی کرده و به عنوان یک ملت قوی در منطقه ظاهر شده است. ما در میان معدود ملت‌هایی قرار داریم که موفق به پرتاب ماهواره شده اند. ما همچنین در زمره پیشگامان شبیه سازی حیوانات، شبیه سازی گوسفند، گاو و بز قرار داریم. ما دارای بیشترین شمار دانشجویان در مقیاس صد به هزار نسبت جمعیت کشور هستیم و رتبه ما در بین ملت‌های مسلمان از حیث شمارگان انتشار کتاب قابل دستیابی نیست. چنین ملتی بیدار و آگاه در حالی که هر تهدید را جدی می انگارد، در عین حال به توانمندی خویش در دفاع از خود اعتماد دارد. آمادگی ما از دفاع غیر نظامی عمومی تا یک دفاع نظامی گسترده، گسترش یافته است.

خانم رئیس،

ما ملتی صلح دوست هستیم. اجازه دهید که به یک ضرب المثل فارسی اشاره نمایم که می گوید: « حتی یک دشمن نیز زیاد است». ما اعتقاد داریم گفت و شنود و مذاکرات غیر مشروط کلید حل و فصل مناقشات است. مذاکرات مبتنی بر پیش شرط راه به جایی نخواهد برد، زیرا معادل نتیجه گیری پیشاپیش است. ما همواره با

گفتاری روشن اعلام کرده‌ایم که استفاده غیرصلح آمیز از انرژی هسته‌یی را حرام می‌دانیم. به همین دلیل است که بر یکپارچگی پیمان عدم اشاعه و خلع سلاح هسته‌یی پافشاری می‌نماییم.

از آنجا که خاورمیانه در زمره راهبردی‌ترین مناطق جهان قرار دارد، جامعه جهانی فراخوان نخستین بار سال ۱۹۷۴ ایران را به منظور ایجاد منطقه عاری از تسلیحات هسته‌یی در خاورمیانه شاهد بوده است ( سند سازمان ملل متحد بشماره A/Res 3263 XXIX را ببینید) در همین حال اسرائیل تنها غیر عضو پیمان عدم اشاعه است که تاکنون در این زمینه همکاری نداشته است. این رژیم با پشت کردن به افکار عمومی جهان و امتناع از حتی اجازه به آژانس برای بازرسی از تاسیسات هسته‌یی‌اش، به طور مستمر به این فراخوان مهم جامعه بین‌المللی برای صلح و امنیت بی‌اعتنایی نموده است. این دیدگاه متکبرانه قطعاً سودمند نبوده و به احتمال فراوان به یک پارادایم نگران‌کننده توأم با پیامدهای غیرمنتظره در منطقه منجر خواهد شد.

خانم رئیس،

جمهوری اسلامی ایران بر اساس اصول اسلامی خود، اعتقادات و گرایش بشردوستانه همواره داشتن تسلیحات کشتار جمعی را محکوم کرده است.

در نتیجه، کشور متبوع من از هنگام تکوین آژانس بین‌المللی انرژی اتمی همواره ارتباطات قوی و فعال خود را با این سازمان حفظ کرده و در یک مقطع زمانی با اجرای داوطلبانه پروتکل الحاقی برای دو سال و نیم، صرفاً به منظور نشان دادن شفافیت ذاتی و روح همکاری فراتر از تعهدات خود عمل کرد. در حالی که با کمال تأسف این اقدام مثبت ایران با پاسخ وارونه مواجه شد. مدتی بعد ایران و آژانس در مورد یک برنامه عمل برای تنظیم یک جدول زمانی به منظور پایان بخشیدن به تحقیقات آژانس در باره فعالیت‌های هسته‌یی ایران با هدف عادی ساختن اجرای پادمان در کشور متبوع من به روال معمول، به توافق رسیدند. ما هنوز امیدواریم آژانس روی حرفش بایستد و تعهداتش به موجب بند پایانی سند INFCIRC/711 را به اجرا درآورد. چنانچه موضوع به

روال معمول درآید، آن‌گاه جمهوری اسلامی ایران برای پاسخگویی به سوالات، در صورت وجود و همانند دیگر کشورهای عضو و در چارچوب موافقتنامه پادمان خویش در موقعیتی بهتر قرار خواهد گرفت. جمهوری اسلامی ایران هیچ‌گونه رفتار مستثنی‌کننده را نمی‌پذیرد.

خانم رئیس،

در اینجا فرصت را مغتنم شمرده تا برخی جوانب شاخص برنامه هسته‌یی ایران را عنوان نمایم:

- ظرفیت تولید رادیو ایزوتوپ ایران به منظور استفاده در کاربردهای بهداشتی و درمانی به سطح قابل توجهی رسیده است. خوشبختانه هنگامی که رآکتور آب سنگین اراک وارد عملیات شود، این ظرفیت بسیار افزایش خواهد یافت. در آن هنگام برای ما موجب خرسندی خواهد بود که بارائه رادیو ایزوتوپ‌های دارویی و درمانی در پاسخگویی به نیازهای انسان‌دوستانه کشورهای برادر و همسایه مشارکت داشته باشیم.

- جمهوری اسلامی ایران با دستیابی به تجارب چشمگیر در زمینه فن آوری هسته‌یی برای میزبانی از کارگاهها و دوره های آموزشی در خصوص کاربرد انرژی هسته‌یی در پزشکی، کشاورزی و صنعت، آمادگی دارد. چنین کارگاههایی می تواند طی هم‌یاری با آژانس بین المللی انرژی اتمی در سطوح منطقه ای و بین المللی برگزار گردد.

- ظرفیت تولید در تاسیسات تبدیل اورانیوم (UCF) اصفهان نیز به سطح شاخصی رسیده است. ظرفیت مازاد تبدیل کیک زرد به UF6 می تواند در صورت درخواست دیگر کشورها و تحت نظارت کامل آژانس در اختیار آنها قرار گیرد.

خانم رئیس،

کشور متبوع من بر اساس فواید انرژی‌های ترکیبی در حال پیگیری یک برنامه بلند مدت برای ساخت نیروگاه‌های هسته‌یی با توان تولید مجموعاً ۵۰۰۰ مگاوات الکتریسیته طی دهه آینده است. طبیعتاً چنین پروژه چشمگیری یک برنامه ریزی همه جانبه پیشاپیش در زمینه های مختلف فن آوری هسته‌یی از قبیل چرخه سوخت، ایمنی و روشهای مدیریت پسماند را شامل می شود.

خانم رئیس،

در خاتمه کلام، مایلیم یک بار دیگر بیان نمایم ما ضمن اینکه فعالیت‌های خود را در حوزه های مختلف استفاده صلح‌آمیز از انرژی هسته‌یی دنبال می نماییم، مصمم هستیم به همکاری نزدیک خود با آژانس مطابق با موافقتنامه پادمان ادامه دهیم.

از توجه شما متشکرم.»